

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: **25 Mart 2026**
Sayı: **17868**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

42451

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 24.03.2026

Prof. Dr. Fethi Açıkel
İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasa'nın 7'nci maddesi uyarınca yasama yetkisinin sahibi olan ve millet iradesini temsil eden en yüksek demokratik organdır. Bu nedenle yasama faaliyetlerinin kapsamı, niteliği ve yöntemi yalnızca teknik bir mesele değil; aynı zamanda demokratik temsilin gücü, şeffaflık ve hesap verebilirlik açısından da doğrudan önem taşımaktadır.

Son yıllarda TBMM'de kabul edilen kanun sayılarında belirgin bir düşüş olduğu görülmektedir. 2010'lu yılların başında yıllık ortalama kanun sayısı 90'ın üzerinde seyrederken, son dönemde bu sayının önemli ölçüde azaldığı dikkat çekmektedir. Bununla birlikte aynı dönemde çok sayıda farklı kanunda değişiklik yapan ve kamuoyunda "torba kanun" olarak adlandırılan düzenleme yönteminin giderek yaygınlaştığı yönünde değerlendirmeler bulunmaktadır.

Torba kanun yöntemi, birbirinden tamamen farklı politika alanlarını ilgilendiren düzenlemelerin tek bir kanun metni içinde ele alınmasına yol açmakta; bu durum ise yasama süreçlerinde şeffaflık, komisyonlarda ayrıntılı değerlendirme yapılabilmesi ve milletvekillerinin düzenlemeleri bütün yönleriyle inceleyebilmesi bakımından çeşitli tartışmaları beraberinde getirmektedir.

Öte yandan 2018 yılında yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte yürütme ve yasama ilişkilerinin yapısında önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Bu değişikliklerin TBMM'nin yasa üretim kapasitesi, kabul edilen kanunların kapsamı ve yasama teknikleri üzerindeki etkilerinin sağlıklı ve nesnel verilerle değerlendirilmesi, demokratik denetim açısından büyük önem taşımaktadır.

TBMM'nin yasama faaliyetlerinin kapsamını yalnızca kabul edilen kanun sayıları üzerinden değil; aynı zamanda bu kanunların kaç farklı kanunda değişiklik yaptığı, kaç maddeyi etkilediği ve torba kanun uygulamasının hangi ölçüde kullanıldığı gibi veriler üzerinden değerlendirmek gerekmektedir. Bu nedenle TBMM'nin son yıllardaki yasama faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı istatistiklerin kamuoyu ile paylaşılması demokratik şeffaflık açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2010 yılından bugüne kadar TBMM Genel Kurulu tarafından yıl yıl kabul edilen kanun sayısı nedir?
2. Aynı dönem itibarıyla kabul edilen kanunların kaç tanesi birden fazla kanunda değişiklik yapan "torba kanun" niteliğindedir? Yıllara göre dağılımı nedir?
3. 2010 yılından bugüne kadar kabul edilen kanunlar kapsamında toplam kaç farklı kanunda değişiklik yapılmıştır? Bu sayı yıllara göre nedir?
4. 2010 yılından bugüne kadar kabul edilen kanunlarda değiştirilen veya eklenen toplam madde sayısı yıllara göre nedir?
5. 2018 yılında yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi sonrasında TBMM'de kabul edilen kanunların ortalama madde sayısında önceki döneme kıyasla bir değişim meydana gelmiş midir? Meydana gelmişse bu değişimin gerekçesi nedir?
6. 2010 yılından bugüne kadar kabul edilen kanunların kaç tanesi yalnızca uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkindir? Bu kanunların yıllara göre dağılımı nedir?
7. TBMM Başkanlığı tarafından yasama faaliyetlerinin niteliğini ve kapsamını ölçmeye yönelik herhangi bir istatistiksel rapor veya analiz hazırlanmakta mıdır? Hazırlanıyorsa bu raporlar kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?
8. Torba kanun uygulamasının yasama süreçleri üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla TBMM bünyesinde herhangi bir kurumsal çalışma veya değerlendirme yapılmış mıdır?
9. TBMM Başkanlığı tarafından, torba kanun uygulamasının yasama süreçlerinin şeffaflığı ve komisyon çalışmalarının etkinliği üzerindeki etkilerini değerlendiren kurumsal bir inceleme veya rapor hazırlanmış mıdır?

10. 2010 yılından bugüne kadar kabul edilen kanun tekliflerinin kaç tanesi milletvekilleri tarafından verilmiş, kaç tanesi yürütme organı tarafından hazırlanarak milletvekilleri aracılığıyla TBMM'ye sunulmuştur?
11. Son on beş yılda TBMM'de kabul edilen kanunların kaçında birden fazla kanunda değişiklik yapılmıştır ve bu kanunların ortalama madde sayısı nedir?
12. 2018 yılından sonra TBMM'de kabul edilen kanunların yıllık ortalama sayısı ile 2010–2017 dönemi ortalaması arasında ortaya çıkan farkın TBMM Başkanlığı tarafından yapılan herhangi bir değerlendirmesi bulunmakta mıdır?